

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на пів рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границю:

на пів рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої, і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслановах псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рекониси звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслани» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Державні конечности супроти угорського народу.

(X) Уступлене д-ра Кербера спричинило в державній раді застанову чеської обструкції, а також німецькі сторонництва роздратовані шлескими рівнорядними клясами та італійським віділом в Інсбруці втихомирили ся. Тим способом наслідник д-ра Кербера, бар. Гавч, не стрічає таких перепон, які мав поборовати его попередник. Так отже дуже гладко переведено ухвалу закона запомогового, нема сумніву також що до ухвалення рефундації, але виринають уже деякі сумніви що до побору новобранців і австро-угорської угоди та торгових договорів з огляду на угорський розлад. Деякі австрійські політики думали, що з ухвалою новобранчого закона годилоб ся здержати, поки не прояснить ся положене в Угорщині. Одначе міродатні чинники рішили, щоби ухвалу згаданого закона перевести без огляду на сучасні відносини угорські і державна рада пішла за сею думкою.

Всеж таки угорський розлад може некорисно відбити ся і в державній раді при полагоді т. зв. державних конечностей. Задача, якої підняв ся з порученя монарха гр. Андраші в ціли усуненя угорського розладу, насуває що раз більші труднощі, так що деякі політики вважають ролю гр. Андрашого вже скінченою, або що она в найближших днях закінчить ся невдачею.

З другого боку вісти з Пеніту запевняють, що задача гр. Андрашого, котрий тішить ся повним довірем монарха, не може скінчити ся безуспішно, та що він передовсім мав лише поручене вести переговори з політичними сторонництвами, щоби пізнати їх погляди і домаганя і про| се

поінформувати монарха. Гр. Андраші дійсно переговорював з ріжними представниками сторонництв дуже основно, має вислід своїх переговорів подати знов до відомости монарха і на тім поки що скінчило ся его посланництво — не можна отже тепер ще говорити про яку небудь невдачу.

Чи Андрашому буде віддана до полагоди друга задача — утворенє нового міністерства, се вияснить ся около половини лютого, а примітити треба, що повірник корони не конче мусить стати міністром-президентом. Сель став ним по пересиленю Банфіого, а Люкач не був покликаний на се становище по пересиленю Куена-Гедерварого. Можна припускати, що по вислуханю сих людей, на котрих зверне він бачність монарха, буде гр. Андрашому поручена задача утвореня кабінету, але се не в ще річию певною, бо нема сумніву, що та задача не легка супроти факційного становища гр. Тіси. Хоч він довів державу і корону до такого трудного положеня, хотів би ще таки грати важну ролю. Кождий приускав, що по таким страшим пораженю він усуне ся з політичної видівні, як се зробили Сапарі, Сель, Векерль і Банфі, хоч не потерпіли такої невдачі, щоби не утруднити розвязки трудного питання. Тимчасом він хоче останки ліберального сторонництва настроїти до завзятої боротьби проти Андрашого. Чи ему поведе ся для тої ціли зібрати більше як 20 лібералів і утворити нове сторонництво своє, не можна на певно сказати, але се річ певна, що він ударемнив таку розвязку сего питання, яка була намірена короною.

Монарх іменно думав, по упадку ліберального сторонництва зєдинити всі сторонництва, котрі стоять на основі угоди з

1867 р. і так розмотати сю запутанину. Забір отже, щоби на основі угоди з 1867 р. довести до розвязки сего питання, не повів ся.

Друга думка була, щоби утворити з независимцями коаліцію і міністерство роботи, в котрім би засіли також представники независимців н. пр. Коплут, Апоні, Батияні і се давало би поруку, що побіч 170 голосів независимців, 25 людовців, 23 дисидентів, 13 голосів нового сторонництва і 8 безсторонних, прилучать ся до такої коаліції 100—120 лібералів, отже з Хорватами разом найменше 380 голосів на 450 цілої палати.

Певно, що така більшість не була одноцільна і перша-ліпша справа засаднича могла би викликати суперечности. Дятого Векерльє дораджує порозуміне між тими, що стоять на основі 1867, а тими, що держать ся постанов сойму з 1848 р., щоби тим способом примирити ліберальне становище з національним.

Гр. Андраші представить монарсі всі ті справи, а говорять, що й Куен-Гедерварі має ще зробити остатню пробу і дятого гр. Тіса веде дальше агітацію. Сего бажалиб независимці, бо злукою з новим сторонництвом, з безсторонними і частиною дисидентів осягнули би независимці абсолютну більшість і витворилиб зовсім нове положене. Як в таким случаю можнаб думати про полагоду угоди, договорів і військових кредитів ухвалених уже делегациями, нехай на се відповідають люди, котрі запевняють, що в Угорщині лише тоді настане спокій і лад, коли популярні люди возьмуть держарну керму в свої руки.

ДИКА ЗВІРИНА

(Freiwild).

Штука в 3 актах Арт. Штейцлера.

Перевів для рускої сцени Йосиф Стадник.

(Дальше).

Вихід 11-ий.

ТІ і АННА РІДЕЛЬ (входить убрана скромно але зі смаком, малий солом'яний капелюх біло пристровий. Іде скоро, трохи зачервенева, говорить скоро. Має спосіб бесіди найвищий і чепурний. — Держить в руці папір.)

АННА. Добрий вечер!

БАЛЬДУІН. Витаю тебе, ангеле дорогий!

Скажи, — любиш мене?

ЕНДЕРЛЄ. Добрий вечер, панно Рідель!

ПЕПІ. Що се? Ви плакали?

РІДЕЛЬ (до Фінкего). Пане режисер, прошу, скажіть самі, чи то може бути?

ФІНКЕ. Щож стало ся, маленька?

АННА (сумна). Директор прислав мені димісію!

ФІНКЕ (з усміхом). Так?

ПЕПІ. Е, нема страху; мимо того не відійдете від нас так скоро!

ЕНДЕРЛЄ. Не журить ся, панно Анно. Се дасть ся ще полагодити!

БАЛЬДУІН. Но, думаю!..

КОН. Справді дістали пані димісію?

ПЕПІ (взяла від Анни лист). Гм!.. Знаю я той папір!

АННА. Пане режисер, я не можу понятти, за що властиво? Критика писала про мене корисно, а ви були з мене зовсім вдоволені. Може ні?

ФІНКЕ. Певно, певно, мое дитя!

АННА. Тай сам директор ще недавно тому був для мене дуже прихильний і навіть похвалив мене. А тепер прислав мені димісію. Таж се несправедливість! Безправство!

ЕНДЕРЛЄ (сміє ся). Безправство.

ФІНКЕ (з усміхом). Алеж дороге дитя, не журить ся, се дасть ся якось поладнати!

АННА. Але як?

ФІНКЕ. Поговорить пані з директором!

АННА. І щож ему скажу. В листі нема нічого, що би дало мені яку вказівку, причину..

ФІНКЕ. Та так, в листі нема нічо такого. Однак директор поступив зовсім согрект!

АННА (подрознена). Як се?

ФІНКЕ. Директор має право дати вам димісію по впливі 4 тижнів, се навіть в контракті зазначене.

АННА. Алеж так без найменшої причини?

ФІНКЕ. Заспокійте ся, пані, поговорить з директором.

ЕНДЕРЛЄ. Знаю з гори, що скаже; сли

згодять ся пані лишиться за половину дотеперішної платні, то відкличе димісію.

АННА. За половину платні? А з чогож буду жити?

ПЕПІ. Но, не удавайте!.. Ви нам очий не замилите!

ЕНДЕРЛЄ (грубо). Мовчи!

ФІНКЕ. Як хочете прийати від мене добру раду, то радше лишіть ся, бо се дуже немиларіч для молодої уртистки бути без місця серед сезону. Вірте меві, се дуже немилло!..

ЕНДЕРЛЄ. А пан директор знає о тим, що..

АННА. Се несправедливо!.. Несправедливо!

ЕНДЕРЛЄ. Не так дуже, як вам здає ся, не так дуже! Кождий з нас переходив те саме.

КАСЯ. О, прошу дуже! Я сего не переходила!..

ПЕПІ. Ти, ні, се правда! З тебе директор усе дуже вдоволений!

БАЛЬДУІН (сміє ся). Так, ангелику! З тебе він все вдоволений!

АННА (стойть неполадна).

Вихід 12-тий.

ТІ і КАРИНСЬКИЙ з ФІГЛЬОМ (появляють ся в алеї і розмовляючи, підходять до групи артистів).

ФІГЛЬ. Кажу тобі, що не ошибаю ся! Щож се? Не-знаю Ровшедта, чи що? Таж пе-

Реформи в Росії.

Про приготування праці в обсягу заповнення більшої свободи друкованого слова в Росії, подають телеграфічно урядовий комунікат з Петербурга, в якому доторкнено також справа свободи української мови. Дотичний комунікат звучить:

Комітет міністрів по переведенню наразі над законами про цензуру, ухвалив в цілі ревізії цензуральних і прасових законів та уложення нового проєкту закону про сі справи, установити окрему комісію, зложену з урядників, досвідчених в сій матерії, членів академії наук, визначних літератів і репрезентативів інтересованих департаментів, під проводом особи, яку цар вибере. Провідник сеї комісії має мати право запрошувати на засідання особи, від яких надіється одержати позитивні інформації, як і представителів провінціоальної преси. Рівнож він має право предкласти раді державній безпосередню пропозицію.

Комітет міністрів ухвалив відтак, щоби ще перед ревізією згаданих законів було внесене право міністра внутрішніх справ право закаування часописам приймати інсерати, як також право, яке йому прислугоє під добу, переносити видавництво газети з одної редакції до другої.

Третя ухвала комітету міністрів звучить, що ще перед ревізією цензуральних законів, право міністра внутрішніх справ, закаувати продажу поодиноких чисел часописів, може відносити ся тільки до продажу на улицах, площах, двірцях та інших публичних місцях, але не в книгарнях і читальнях. Міністер може жадати наведення прізвища автора деяких статей, коли против сего автора має вестися слідство і коли міністер робить се з огляду на безпечність держави.

Четверте: комітет міністрів ухвалює просити царя, щоби книжки, які міністер внутрішніх справ віддасть в цілі конфіскації з політичних зглядів комітетови міністрів, відсилапо Академії наук і иншим науковим інститутам для заопіювання.

Пяте: міністри внутрішніх справ і справедливости мають піддати ревізії постанови дотично цензури.

Вкінці ухвалено упросити міністрів просвіти і внутрішніх справ, щоби по нараді з київським генерал-губернатором і представителями академії наук і київського та харківського університетів, піддано ревізії цесарске розпоряджене дотично ограниченень що до малоруского язика в книжках.

Сі всі ухвали натвердив цар д. 3. с. м.

3 державної ради.

В дальній дискусії над контингентом рекрута на вчорашнім засіданню промовляв пос. Бявкін і контр. з причини угорської квестиї, при чім бесідник висказав ся за персональною унією при рівночасній полагоді хорвацкої квестиї.

Опісля в довгій промові міністер краввої оборони гр. Вельзерсгайм б боронив предложеня, підносячи, що ово вийшло з інтенції вдоволюти бажанням населеня, особливо рішчого, щоби завести дволітню презентаційну службу у війську. Після предложеня більша часть рекрутів буде користуватись сею полекшою з узглядненем їх родинних і заробкових відносин. Однак се вимагає відповідного побільшення контингенту рекрутів. Заміт, немов би то не належало ухвалювати контингенту рекрутів з огляду на угорські відносини, є щестійний, бо незалежність від більшої чи меншої незалежности Угорщини, рекрути є для армії доконечно потрібні, коли взагалі бажанно мати армію. Розпорядженя що до управи і внутрішньої організації армії прислугоють виключно цесареві. Що до краввих язиків в уживанню жандармерії виявленя міністер, що его може жандармерія ужавати в суді і супротив громадского уряду. Що до пошанованя національности у війську, війсковий заряд не чекає аж на інтерпретації, але де часом проявить ся порушеня того обовязку, виступає против него з цілою суворостию. Вирочім богато інтерпретацій було неоправданих або пересаджених, чого не яло ся чинити з огляду на честь армії і на честь самої палати. Що до повданків в армії, то они доти не усануть, доки честь не буде мати належної оборони. Але і під тим зглядом богато поправило ся. Вкінці відіс міністер, що також і під зглядом виконуваня релігійних практик дотичні розпорядженя докладно виконують ся.

По промові пос. Райхштетера замкнено дискусію і вибрано генеральних бесідників. Пос. Біндер промовляє за внесенем в імена польского Кола, яке завжди стояло за сильну армію. Однак підносить цілий ряд жадань, супротив яких міністер оборони краввої менше виявляє прихильности, чим міністер війни. Бесідник домагає ся реформи карного поступованя військового, кватерункових приписів і про підводи, управильнення фортечних районів і вкінці заведеня польского мови до жандармерії в Галичині. Австрія потрібна Полякам — закінчив бесідник — але тому они і мусять жадати сповнення тих скромних жадань в обсягу військовости.

По промові генерального бесідника «против» пос. Кльофа, предложене відослано до військової комісії.

Після ряду локальних справ, пос. Грабмаєр здав справу з ухвали палати панів в

справі реформи в Передаруляві (Форальбергу) ґрунтових книг і екекуційних приписів, після чого пос. Яблонський домагав ся спростованя також галицких ґрунтових книг, які є дійсною карикатурою справжнього стану річи. Вкінці пос. Штернберг упоминав ся, що его неправдо вичеркнено з листи бесідників, в таких острих словах, що президент палати призвав его до порядку. Після того відложено засідане до нині.

Православє на Буковині.

(Дальше).

Православна церква на Буковині попала у страшний занепад, із якого можна єї видвинути лише основними реформами. Тепер приступає др. Авр. Ончул до питання, яких саме реформ треба в сій справі та хто є до їх переведеня управлений.

Треба передовсім змінити духовний регуляційний патент із 29. цвѣтня 1786. р. Отся «Anordnung zur Regulierung des Geistlichen-Kirchen- u. Schulwesens in der Bukowina» як загально обовязуюча норма, опірєє ся на цесарскім розпорядку, отже після науючої в науці думки та після інтерпретації адміністраційного трибуналу має характер закону. В виду сего може она бути змінена тільки законом. До повстаняж закону треба у нас після цесарского дияльому із 10. жовтня 1860 р. В. з. д. Ч. 226 ухвали сойму або парламенту.

Тепер виринає питанє, в чію компетенцію входить поладжанє справ у православній церкві. На се знайдемо відповідь у регуляції тих законодапних тл. В 18. §. буковинского регуляційного соймового говорять ся, що «ближші постанови що до церковних справ в межах загального права» є справою краввою, а 11 §. основних законів про парламентарне заступництво застерігає раді державній «віроісповідні відносини». Коли між тими обома постановами не має бути противорічя, то, що під «церковними справами» треба розуміти відносини усіх вірних якогось одного віроісповіданя а під «віроісповідними відносинами» взаємні поодиноких віроісповідників. Колиж так, то упорядкованє правних відносин церков належати ме до сойму а полагодженє правних відносин поодиноких вірних до парламенту зовсім так, як права країв зазнають управильнення в краввих постановах, а загальні права горожан в законах державних.

За такою інтерпретаційю промовляє й дотеперішня довголітна практика. Ті справи церковні, як будова і удержанє церков й приходств, достача аварядів церковних і приходских будівель, конкуренція церковна, полагоджували різними роками сойми поодиноких країв австрійских, а міжконфесійні взаємні горожан управильнив закон державний із 25. мая 1851. ч. 49. Проти думки, що полагодженє справ церковних

ред двома роками я познакомив ся з ним і ми оба жили в великій приязни.

КАРИНСКИЙ. Дивує мене тільки, що тепер дістав відпустку.

ФОГЕЛЬ (глядишь на ліво). А! І мала Рідель з ними!..

КАРИНСКИЙ. До чорта! Расова дівчина!

ФОГЕЛЬ. Не знаю, справді, що такого добачувш в ній?

КАРИНСКИЙ. Така могла би чоловікови вернути добрий гумор!

ФОГЕЛЬ. Але не хоче!

КАРИНСКИЙ. Схоче! В тім вже моя голова!

ФОГЕЛЬ. Мавш також суперника..

КАРИНСКИЙ. Там ліпше; забери єї ему з перед носа!

ЕНДЕРЛЕ (до Пені, під той час, коли офіцери наближають ся). Слава Богу, суть вже і тоті!

ПЕШ. Може приходять задля мене?

ЕНДЕРЛЕ. Ні?

ПЕШ. Е! Дурниці плетеш! Я не люблю війскових, — се не мужчини!.. Обходять мене як раз тільки, що тогорічний сніг!

(Фогель і Каринский підходять ближше).

ФОГЕЛЬ. Добрий вечір красним паням! (вигав мужик байдужним рухом руки, Фінке і Ендерле відповідають ему, також коротко),

ВАЛЬДУН (торжественно). Добрий вечер, пане підпоручнику!

ФОГЕЛЬ. Добрий вечер, перший амантгерою! Що там чувати зі штукою та любовію?

ВАЛЬДУН (сміє ся голосно). Го, го!..

ФОГЕЛЬ (до Ендерле). Сервус! Що там чувати коло першого коміка? Я вже стужив ся за вами.

ЕНДЕРЛЕ (сухо). Моє імя: Ендерле!

КАРИНСКИЙ (кланяєсь Анні з вишуканою чмлюстиво). Добрий вечер пані!

АННА (холодно). Добрий вечер!

КАРИНСКИЙ. Був би вже найвишній час, щоби пані були для мене ласкавішою!..

АННА. Так?

КАРИНСКИЙ. За кілька днів кінчить ся моя відпустка, — буду муєв повернути до полку. Подумайте пані, якби то гарно було, наколиб я міг забрати звідєс який милий словин!

АННА. Можете... (хоче відійти).

КАРИНСКИЙ. Останьтесь! Чому ви поступаєте зі мною в такий спосіб? І чому як раз зі мною? Годі вас по судити о холод; противно, знаю добре, що ви можете ушасливити, наколи тільки захочете!..

АННА (не може знайти слів на висказанє свого обуреня, п. зв. зично і остро). Може бути!

КАРИНСКИЙ. І чомуж як раз не мене? Не любите мене? Таж я прецінь не жадаю від

вас любові... За кілька днів відіжджаю і вже ніколи не побачимо ся.

АННА. Пане, досить того!

КАРИНСКИЙ. Обмана і удаванє злишнє між нами. Ми повинні тішити ся, що зішлисьмо ся, тож будьмо веселі, бавмо ся, а потім... (цинично). Адіє!

АННА (не знає, що відповісти).

КАРИНСКИЙ. Ви самі знаєте, що правда по моім боці. Чомуж отже відказуєте мені?

Потім можете повернути до него. Не маю нічо проти того!..

Вихід 13-тій

ТІ, ДИРЕКТОР ПНАЙДЕР (входить) (високий, здоровий, лице товсте, виголєне, очи малі та зитрі. З підглядними говорить остро, голосно, приказуючо; з людьми, від котрих зависить — з котячею звичливостию. Має лєні сподні і чорний, витертій сурдут, новий сивий капелюх з чорною стяжкою. Тип провінціоального актора, котрий прийшов до гроши. Часами став ся патетичний і тоді прибирає тон і жести старого комедиянта).

ДИРЕКТОР. Добрий вечер! Як ся маєте, діточки? (Актори відповідають досить холодно). Ох, і панове тут? (здіймає капелюх і низько кланяє ся). Панове почтили нас знова своєю присутностю?

ФОГЕЛЬ. Як бачите. Щож иншого лишає ся до роботи вечером в тій дрі?

належить до компетенції сойму, міг би хто вивести закид із тої обставини, що закони, якими поладжено правні відносини церкви католицької й суспільности жидівської, вийшли не з соймів а з державної ради. Однак се діла зовсім не змінє, в компетенцію державної ради входять і ті справи, що належалиб впрочім до краєвих соймів, а се діє ся іменно тоді, коли они є спільні для всіх країв заступлених у державній раді. Отся критерія дотичить і католицької церкви і жидівської суспільности, тільки не гр-прав. церкви, яка поза кількома розсіпаними парохіями має вірних тільки на Буковині та в Дальмації. Але в тих обох краях є церковні відносини основно відмінні. На Буковині є одна дієцезія, в Дальмації дві, буковинська розпоряджує значним фондом, а дальматинська крайно убога і удержує ся із державних засобів, законодавство буковинської церкви опирає ся на праві молдавські, а церкви дальматинської на венеціанські. Обі церкви лучить тільки зв'язь синодальна. Тож, як би навіть хто хотів обняти правні відносини одним законом, то мусів би утворити в нім два зовсім окремі розділи. Із сего всего виходить, що під зглядом формальним належать справа законодавства буковинської церкви до буковинського краєвого сойму.

Тепер ще ходить о означенє меж, в яких може діяти законодавство соймове в справах церковних. Арт. XV. основних законів каже, що кожда законно признана церковь має право свої внутрішні справи поладжувати самотійно. Предметом законодавства буковинського сойму можуть бути отже тільки вишні правні відносини гр.-прав. церкви на Буковині. Що саме становить ті «вишні» правні відносини, того дося не спрещував ніякий закон. Після міродатної доктрини, доказує др. Авр. Ончул в кінці другої частини своєї розвідки, що закон краєвий, який має уздоровити теперішні відносини буковинської прав. церкви після прислугуючої ему компетенції буде дотичити: обсягу і органів сей церкви, роздавання церковних урядів, заряду церковним майном, далекосяглости церковної власти та державної контролі.

ВІД АДМІНІСТРАЦІ. При зміні місяця просямо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглогостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— Календар. В пятницу: руско-кат. Ефрема; римо-кат. Схоластики. — В суботу: руско-кат. Ігнатія, Романа; римо-кат.: Дезидерія, Ефр.

— «Король Едип» для учеників. Аматорське представлєне драми Софокля «Король Едип» відбудє ся в понеділок по полудні в салі «Гвізди» виключно для гімназьяльних учени-

ДИРЕКТОР. З гордостю мушу признати, що армія обділює моє артистичне пристановище особлившою опікою!

ФОГЕЛЬ. Так, так. Але добре, що стрічаю директора. Вже від давна хотів я з вами поговорити. Скажіть мені директоре, що то за штука давали ви передучера? Ніби комедія, чи щось, але що то за штука, де нема ані музики, ані співу, ані балету, ані красних дівчат, ані нічого, би мож було насміятись до волі?

ДИРЕКТОР. Прошу пана, публіка єсть ріжна, хочемо кожного вдоволити. Бачите пане, в літі..

ФОГЕЛЬ. Белі будете й далше так робити, віхто з нас до театру не загляне.

ДИРЕКТОР (сміє ся з примусом). Вільні шутки!

ФОГЕЛЬ. Я не шуткую, директоре! От, приміром, ви обіцяли нам вже давно: «Рай на землі» — і щож?

ДИРЕКТОР. Алеж овнім. Вже робимо проби. Правда, насе Фінке? (Фінке потакує). Ах, не мають панове понятя, скільки коштує нас вистава чогось подібного.

ФОГЕЛЬ. Якжеж ролі обсажені?

ДИРЕКТОР. А, розуміє ся, що найліпшими силами.

ФОГЕЛЬ. Хтож буде грати Бебе? Я дуже люблю сю ролю.

КАСЯ (солодко). Папа — мама!

ків. Для ширшого загалу Львовян пзгорять се представлєне в кілька днів пізнійше.

— **3 Тернополья** пишуть нам: На дохід Інститута (бурси) для дівчат в Тернополі відбудє ся заходом Кружка жіночого філії Руского Тов-а педагог. в Тернополі дня 15. с. м. в салі «Міщанського Брацтва» аматорське представлєне фантастичної оперки «Зима і весна» або «Снігова краля» в двох відслонах, Дніпрової Чайки. Музику уложив М. Лисенко. Особи: 1. Осінь. 2. Мороз козак. 3. Хлопець веретено. 4. Хлопець гребінь. 5. Дівка прядка. 6. Баба казка. 7. Дід ворожит. 8. Щедрівник. 9. Зима царяца. 10. Метелиця. 11. Ожеледь. 12. Дід сніговик. 13. Вітер москаль. 14. Колядники. 15. Сляч віщун. 16. Весна. Хори колядників, хлопців і дівчат. Часть форт і акомпаняменти відобрає пана К. Ціна місць: I-рядні крісла 1-50 К, II-рядні 1 К, III-рядні 70 с, вступ на салю 40 с, галєрия 20 с. Початок о 7. год. вечер. Білєти можна набути в «Народній Торговлі».

— **Із Станиславова** доносять нам: На загальних зборах тов-а «Руска Бєсїда» в Станиславоні вибрано до виділу на рік 1905: Ви. ради. Карановича головою, проф. Рибчука містоголовою, ради. Стеблецкого господарем, надрєв. Міткевича касиром, проф. Соболя секретарем, проф. Даниша і проф. Даниша і проф. Якубовича виділовими, надрєв. Антоновича, о. Порайка і Кадайского заст. виділових.

— **3 Бучача** пишуть нам: Тов-о «Сокол» устроє в неділю дня 9. лютого в комнатах «Бєсїди» вечерок з танцями. Стрій вечерковий. Вступ від особи 2 К, родинний для 3 осіб 5 К. Початок о 9. год. — *Забавовий кружок «Сокола».*

— **Вісти з Буковини.** Головні збори товариства руский «Народний Дім» в Чернівцях, відбудуть ся в середу дня 15. лютого 1905 року о 2. год. по полудні в салі «Народного Дому». Дневний порядок: 1) Звіт виділу з его діяльности в році 1904. 2) Звіт касовий за рік 1905. 4) Будова хачи для бурси. — 5) Вибір 10 виділових і 5 заступників та 3 членів надзираючої ради та «ї 2 заступників. 6) Вільні внеска членів. — *Виділ Товариства «Народний Дім».*

— **В справі руских імен власних** оголосив о. В. А. отсі влучні та інтересні замітки: «Щє до шідесять років водчє ся у нас неприродний звичай давати при хрещєню дітям чужі імена. Живим того доказом многи Русини і Русинки, старші і середних літ, що зовуть ся: Казимир, Владислав, Болеслав, Генрих, Адольф, Кароліна, Ванда, Адєляйда і инші. А лучав ся сей куріоз не лиш в сьвітських родинах, але також в родинах духовних осіб, котрим мабуть не могли бунєзвісні численні імена славянські і грецькі, поміщені в «святцях» наших церковних книг, такі прекрасні так малозвучі, як н. пр.: Володимир, Всеволод, Борис, Тарасій, Феодозій, Афаназій, (Опанас), Пантелеймон (Палько), Ольга, Анастазія, Евдокія, Пєлагія, Віра, Надія. Скаже дехто: «Ет се дрібниця, як звав, так звав, коби що дав». А, по моему з таких і подібних дрібниць повстала тотя перегорода, котра так різко відділяє нас від народа, а наш нарид від Буковинців та Українців. Ну, але якими мотивами руководились наші діди і батьки, що, маючи у себе такий запас поетичних, гарних імен, заводили якісь заморські? Догадуєсь, що ось якими: Найперше немаловажну ролю грало тут низькопоклонство перед всім, що заграничне. Сейчас приходять на гадку вивіска Гоголівського шевця Івана Іванова: «Иванъ Ивановъ, иностранецъ

пизъ Лондона и Парижа. Попри тім треба поставити інстинкти аристократичні: що сказали би ва се люди, як би який-там monsieur Гаврило або шадаше Явдоха їхали каритою, або давали журфіксє?! Інші ще робили се тому, що би дістати від дідича або дідички презенту або „ще щось“. А наконєць були й такі, що творили се, не «відаючи, що творять». Слава Богу, що то все вже минуло: було та билєм поросло, а нині така проява то білий ворон». Далше автор виступає проти надаваня при хрещєню подвійних імен, бо се не лише не оправданє уставами нашого обряду, але недопускаєме. (Гляди: Пєлєш—Пастирське богословіє, II. виданє Відєнь 1885, стор. 690). «Се чисга спеціальність галицької уніятської інтелігенції — каже далше автор; — у православних Українців лучало ся таке лиш в минувшім столітї, дуже рідко, і то лиш в таких шляхотських родинах, що їх голови виховались в єзїтських колежіях і слїпо перенимали манєри і звичай польської шляхти. Я не шовініст і зовсім не ворог Іспанця за то, що він свого новонародженого «младєнца» наділяє десятками імен, але думаю, що пора уже нам раз стріпати всі чужі латки з нашого гарного національного убраньства».

— **Руский народний театр** переїздить в положінні сєго місяця зі Львова до Станиславова і з днем 16. с. м. починає ряд представлєнь в театрі ім. Монюшка.

— **В красївій молочарській школі в Ряшевї** починає ся дня 1. марта вишній 8-місячний курс молочарський для вивчєня управитєлів і помічників парових і ручних молочарєв. Кандидати можуть зголосувати ся до 20. лютого с. р. Наука безплатна. Оплата за удержанє 240 К. Убогі ученики можуть одержати звільненє від оплати.

— **Парцєляция.** Сєло Голиграда коло Торєкого набулі братя Брєтлєри від Айнгорна за 130.000 К і з весною пічнуть ґрунти парцєлювати.

— **Агітация проти балів.** На вчерашнім балю «Братней помощи слух. университету» в міскім касині серед найліпшої забави розкинув хтось з галєрії друковані картки. На салі настало замішанє; карткові відозви звивали розбавлєну публіку «забирати ся домів», бо в хвили, коли польска кров пливе в Королївствї і в Манджуриї, не годить ся братям і сєстрам убитих і ранених гуляти і веселити ся. Автори сеї остороги осягнули своє по часті. Танці перєрвано, а много гостей забрало ся з балю, здаєсь, в обаві, аби з галєрії не зроблєно якого більшого збитка.

— **Убогий ученик IV.** кт. акад. гіми. у Львовї спрота (поручений своїми учителями) просить через нас о ласкаву складку на оплату чесного в квоті 40 К. Поручаємо убогого хлопчину ласкавій памяти нашої суспільности, а надіслані на ту ціль жертви викажемо в нашій часописи.

— **Для убого ученика** на чесне вложили у нас далше: ВПов Титко Ревакович зі Львова 2 К і ВПов. Богдан Рожанский зі Львова 1 К. Разом досі 5 К.

Всячина.

— **Тєсмна трагєдия.** Перед двома тижнями ми донєсли, що в готєлю Кляйна в Краковї помер затровний морфіною др. Піотровський, профєсор акад. ветеринарії зі Львова, а найдєна з ним п. Ядвига Бжозовска зі Львова була наслідком встрикненя єї морфіни зовсім неприємна. Хору перенєсєно до шпиталя. Коли она прийшла до себе, оповіла, що др. Піотровский завіз єю до Кракова і обіцяв найти їй відповідну посаду. Там заїхали до готєлю Кляйна і їли разом вечеру, при якій она втратила память по випитю горівки. Що діяло ся потім, п. Бжозовска не памятає. Виясненя тєсмної подїї нема, а тепер, здає ся, надія на те зовсім пропала, бо хора небезпєчно ослабла на запалєнє бєдра в тім місци, де др. Піотр. встрикував їй морфін. Лікарі не мають надїї уратувати хору від смерти.

— **Цар і о. Гапон.** В Росії оповідають собі таку анекдотку: До царя прийшов о. Гапон і представив невіддані відносини в державі, та сказав, що в цїлій Росії нема ніодного попа, котрий би не пав. ніодной монахинї, що вєла би ся морально та ніодного чиновника, котрий не брав би хабарів. — «То неможливє», відповів цар. — «Заложім ся» — відповів о. Гапон. — І заложили ся оба о грубу квоту. По довгих місяцях найдєно вкінци примірного попа, монахиня і чиновника. Гапон програв і мусів залатити заліжку. За ті гроші цар справив бенкет і запросив найдєну примірну трійку. Але що, на бенкеті пив ушив єя, звів монахиню, а чиновник за 10 рублєв прирік цїлу справу затаїти.

† Посмертні оповістки.

— Юстина з Покиньских Ничєєва, вдова по пароху в Завадїї, упокоїла ся у Львовї дня 8. с. м. в 85. році житя. В. І. п.!

Наука, штука, література.

— **Учитель ч. 3.** з 5. лютого с. р. містить отсі єтаті: З чого нам національно оєвїдомляти ся? — Деякі замітки і ради в справі початкової на-

ФОГЕЛЬ. Пана — мама! Чудово! Правда, яка знаменита гадка казати говорити в балєті?

ДИРЕКТОР. Дійсно..І навіть не знаю балєту, в котрім би..

КАРИНСКИЙ (котрий майже через цїлий час вдивлював ся в Анну). Ся роля єсть якоби нарочно для панни Рїдєль написана. Єї справжья дитиняча паївність..

АННА (хоче вибухнути).

ФІНКЕ. А так, Бебе танцює звавайно наївна.

КАРИНСКИЙ. А в тім костюмі було би вам дуже до лиця, — о скільки ми, бідні смертєльники можемо о тім судити!.. (сміє).

КОН (білше про себе). Алеж Бебе не має на собі нічогєсьню, кромі сорочки..

ДИРЕКТОР (остро). Так єсть. Бебе буде танцювати панна Рїдєль.

КАРИНСКИЙ. До побачєня, пане директоре!

ФОГЕЛЬ. Сервує! (Оба салютують).

ДИРЕКТОР (здіймає капєлю і дуже низько кланяє ся). О, було се для мене правдивою чєстєлю!..

(Каринський і Фогель відходять).

(Далше буде).

уки руского язика в середних школах на курсах призначених виключно для польської молодіжи. — Найновіший напрям в науці виховання. (Студії над дітьми). — Про школи елементарні від найдавніших часів. — Вправи письменні для II степеня (II класу), примінені до підручника шкільного і до правопису, виданої накладом ц. к. Видавництва книжок шкільних у Львові 1904. р. — Проф. Ернст Мах: Вплив случайних обставин на розвій відкриттів і винаходів. (Промова). — Дрібниці в школі. — Новинки.

Телеграм

з дня 9. лютого.

— **Відень.** На нинішнім засіданні палати послів, по відчитанню внесень та інтерпелляцій приступлено з дневного порядку до першого читання бюджету. Перший з бесідників промовляв пос. др. Зоммер і по обговоренню угорських відносин зазначив, що Австрія повинна розмежувати ся від Угорщини.

Відень. Намісником Дальмації буде генерал Герда. Сю вість прийнято в Дальмації з вдоволенем.

Петербург. Російська цензура заборонила російським ілюстрованим газетам поміщувати портрети в'язненого ще доси письменника Максимам Горького.

Білгород. Міністерський кабінет цофнув свою думкою.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Рахунок Краєвого Товариства кредитового урядників і священників, стоваришенія зареєстрованого з обмеженою поруккою у Львові, за місяць січень 1905.

I. Стан довжний:

1) Уділи членів	25.101 K 68 c.
2) Фонд резервовий	2.038 „ 40 „
3) Вкладки щадничі	
а) стан на початку	
місяця K 98.334 c.	79
б) вложено в	
грудни „ 4.927 „	26
разом K 103.262 c.	05
в) винято в	
грудни K 3.648 „	06
Позистав з кінцем місяця	99.613 K 99 c.
4) Сальдо побраних процентів	1.763 „ 87 „
5) З рахунку ріжних сторін	106 „ 54 „
6) Позичка в гал. фондї пропінанц.	25.000 „ — „
7) Непіднята дивиденда	288 „ — „
8) Кредит банковий	19.427 „ — „
9) Зиск за р. 1904	1.031 „ 10 „
Сума	174.370 K 58 c.

II. Стан чинний.

1) Позички, уділені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку	
місяця K 150.294 c.	40
б) уділено в	
січня „ 22.100 „	—
разом K 172.394 c.	40
в) сплачено в	
січня „ 4.103 „	03
Стан з кінц. місяця	168.291 K 37 c.
2) В щадничї почт. (оборот чековий)	211 „ 08 „
3) Льокації в товариствах кред.	
і банках	3.800 „ 62 „
4) Движимости	647 „ 40 „
5) Кошти спору	92 „ 40 „
6) „ адміністрації	20 „ 16 „
7) Готівка в касї з д. 31. січня 1905	1121 „ 85 „
Сума	174.370 K 58 c.

Членів прибуло 18, убуло 3, остає з кінцем січня 1905 всіх членів 529 з 642 декларованими удїлами в сумі K 32.100. Удїл членський 50 кор. платний також ратами; вписове 2 K. Товариство приймає вкладки щадничі на 4 1/2%, позички удїляє на 7%. Також посередничить Товариство в заключуванню обезпечень на житє всякого рода і удїляє дотичних інформацій безплатно.

Львів дня 31. січня 1905.

Дирекція.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні

пординує у внутринних недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. лютого 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє. В недїлі і сьвята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелї, льожї і I-ряднї крісла можна їхати даром на представлєнє омнібусами Кольосєю, які ждуть коло Віденської каварні.

„РУСКА ХАТА“

ілюстрована часопись літератури, штуки і сного житя

виходить кожного 5. і 20. в місяци в обємі 2 до 3 аркушів друку. Передилата на цілий рік вивосить 12 K. —

Адрес адміністрації: Львів, Бляхарска ч. 8.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подїя з натурї

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Цїна примірника на велїновім паперї вивосить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

„Ще не вмерла Україна!“

Пісні патріотичні і народні,

зложив на фортепан

ДЕНИС СІЧИНЬСКИЙ

Часть I: Музика, Часть II: Текст. 152 пісєнь Накладом книгарні і складу нот А. Штаудахер спілка в Станиславові.

Цїна 6 корон. 123(6—10)

Набути можна у видавців і вї всіх книгарнях.

Що року горять хлопські мільони неасекурованы!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові (Р'внок 10) одинокє руске Товариство асекураційне обезпечєє будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожарї виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 лїт виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ вивосять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені суть в цїнних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечєних бїльше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члєни „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всїляких позичках в Банку кравнім, касах ошадности і касах сиротанських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім роцї звертає ся члєнам; в лїтах 1901—1904 звернув „Дністер“ члєнам 284.857 кор.; (за лїта 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премїї).

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всїх містах і бїльших селах і треба подавати обезпечєне через агєнта; господарі письменні повинні старати ся о агєнції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агєнти „Дністра“ не роблять. Агєнти „Дністра“ заробили вже провізїї 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тїлько через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізїю від сїх обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі добродїїні цїли.

„Дністер“ припоручили Преосв. Епископські Ординариати.

Покривайте свої хати черепом (дахівкам)!

Сторожіть ся огня екуруйте ся в „Дністрі“!